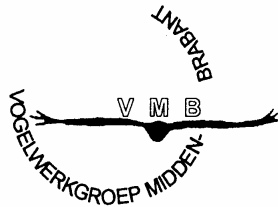

2^e jaargang
Editie gierzwaluw 2

Nieuwsbrief Vogelwerkgroep IVN Oisterwijk

Inhoud:

Zwaluwtoeren
Huiszwaluw

Contact en informatie:

Gierzwaluwoisterwijk
@gmail.com

Hannie Nilsen
06-450 35 464

Gerard van der Kaa
06-241 98 030

Gierzwaluwwerkgroep Oisterwijk

een samenwerkingsverband tussen vogelwerkgroep IVN Oisterwijk en vogelwerkgroep Midden-Brabant.

Beste vogelliefhebbers

Een nieuwsbrief van de gierzwaluwwerkgroep met de huiszwaluw prominent op de eerste bladzijde? Maakt u zich geen zorgen, ondanks het vele werk aan de toren zijn we nog niet zo oververmoeid dat we de soorten door elkaar halen. Maar zoals u in onze vorige nieuwsbrieven hebt kunnen lezen, biedt de toren ook ruimte aan de huiszwaluw omdat deze vogel het wat broedruimte betreft nog moeilijker heeft dan de gierzwaluw. Het leek ons dan ook een goed idee wat meer over de huiszwaluw te vertellen.

Verder gaat deze nieuwsbrief vooral over de voortgang van de bouw van de toren en de inzet van de vele vrijwilligers.

Veel leesplezier, Gerard en Hannie

Het bouwproject

Ten tijde van de vorige nieuwsbrief (midden februari) was het onderste gedeelte voor de huiszwaluw net klaar en stonden we op het punt aan de spits te beginnen. Inmiddels zijn we met de bouw van de spits al ver gevorderd en is hij een maatje te groot geworden voor de schuur.

Nadat het geraamte van de spits bekleed was met platen moest de toren naar buiten. Een flinke klus maar met 10 vrijwilligers, een heftruck van verhuisbedrijf de Bresser en veel passen en meten is het toch allemaal goed gekomen. De doorsnede van de onderkant was 20 cm groter dan de poortopening en er moest flink gemanoeuvereerd worden om de toren in de schuur te kantelen en vervolgens naar buiten te brengen.

Daarna is de toren bekleed met vochtwerende folie, zijn er panelen aangebracht en is de onderrand geconstrueerd.

Tegelijkertijd werd er binnen ook druk gezaagd, gefreesd en geboord: ruim 60 gierzwaluwkasten en enkele vleermuisenkasten staan nu klaar om in de toren gemonteerd te worden.

Albert Nooren heeft voor ons 8 ijzeren poten gemaakt die het fundament van de toren zullen vormen. Een stevig onderstel (iedere poot weegt ongeveer 60 kilo) dat op een betonnen fundering komt te staan. De poten worden momenteel elders gegalvaniseerd en voorzien van een coating. Ook de staanders zijn weer door de firma van Dal meegenomen voor impregnering.

Op het stukje land dat door de gemeente Oisterwijk beschikbaar is gesteld, zijn de boompjes en struiken die er stonden door de werkgroep Landschapsbeheer gerooïd.

Kortom, er is hard gewerkt de afgelopen weken. Op de eerste plaats door Gerard en Jo, maar ook door alle andere vrijwilligers. Leden van vogelwerkgroep IVN Oisterwijk, vogelwerkgroep Midden-Brabant en werkgroep Landschapsbeheer Midden-Brabant hebben hun steentje bijgedragen. Maar ook familieleden, vrienden, burens en anderen die over onze activiteiten in de krant hadden gelezen, zijn regelmatig in de schuur te vinden met een hamer, beitel of freesmachine in de hand. Samen hebben we al ruim 600 uur werk aan de toren besteed.

Dus Peer, Jan, Toon, Karin, Marjo, Toon, Sander, Fred, Maria, Maurice, Twan, Cor, Harrie, Tiny en alle anderen die ik onbedoeld vergeet of waar ik de naam niet eens van ken: Van harte bedankt!

Ook een bedankje aan degenen die de foto's gemaakt hebben. De foto's in deze nieuwsbrief zijn van Karin van de Logt, Jan Wolfs, Maria van de Pasch en Lisette van der Kaa.

Huifjes

Een bijzonder stukje werk is geleverd door Toon Roijers en Maria van de Pasch. Zij hebben voor de huifjes gezorgd.

De huifjes worden op de leien gelijmd om de invliegopeningen van de gierzwaluwen te beschermen tegen inregenen. De meest gangbare huifjes vonden wij in combinatie met het steile dak erg smal. Huifjes op maat laten maken was een optie, maar wel een dure.

Toon en Maria wisten raad: nadat Gerard een houten voorbeeld had gemaakt, zijn ze aan de slag gegaan. De eerste stap was het maken van mallen an gips, daarna hebben ze van Chamotteklei ruim 80 huifjes gekleid. Deze zijn gebakken en worden de komende weken van een glazuurlaag voorzien.

Huiszwaluwkommetjes

Om onze toren voor de huiszwaluw extra aantrekkelijk te maken, worden er kommetjes en oefenrandjes op het onderstuk van de toren aangebracht. De meningen over kant-en-klaarnesten zijn enigszins verdeeld: zo zouden ze na enkele jaren teveel parasieten bevatten, de huiszwaluwen zouden, doordat ze niet eerst een nest hoeven te bouwen, te vroeg een broedsel hebben (te weinig insecten) en ze zouden het metselen verleren. De eerste twee punten worden tegengesproken door huiszwaluwkenners uit Boxtel: zij zagen juist een toename van het aantal broedsels bij huiszwaluwen die een kant-en-klaarnest gebruikten omdat ze eerder kunnen beginnen. Ook na jaren gebruik bleken de nestkommen bovendien vrij van parasieten.

Onze keuze is een combinatie van nestkommen, casconesten (een randje waarop ze verder kunnen metselen) en de aanwezigheid van klei in de buurt van de toren.

Maar liefst 100 nestkommen zijn beschikbaar gesteld door Vivara, een leverancier van allerlei producten om de omgeving rondom ons huis meer diervriendelijk te maken. (www.vivara.nl).

Meer hulp

Bij het vorderen van de bouw ontdekten we een nieuw probleem: het vervoer. Als de toren straks klaar is, zou hij rechtopstaand op een platte wagen naar Moergestel moeten worden gebracht. Maar door de hoogte van deze combinatie en bomen langs de kant van de weg is dit niet mogelijk.

Plat vervoeren en vervolgens in Moergestel afwerken dan? Het probleem hiervan is dat we daar geen stroom hebben en dat zo'n torenspits langs de kant van de weg wel erg vandalismegevoelig is.

Tuinmachinefirma Becx heeft dit probleem voor ons opgelost. We mogen op hun terrein verder aan onze toren werken. Een ideale locatie op de Sonman, vlakbij onze toekomstige locatie.

Huiszwaluw

Ook huiszwaluwen zijn zomergasten in ons land. Het is een kolonievogel die graag terugkeert naar de plaats waar hij geboren is om te broeden. Jaarlijks brengt een zwaluwpaar twee en soms drie broedsels groot. Het uitbroeden van de 4-5 glanzend witte eieren eind mei duurt ongeveer 20 dagen. De jonge vogels blijven nog 3 weken op het nest, in deze periode vangt één huiszwaluw wel 9.000 insecten per dag. Van de prooien worden balletjes gemaakt voor de jongen. Deze zitten vaak met hun bekjes open voor het vlieggat te wachten. Bij het tweede of derde broedsel komt het voor dat de jongen uit het eerste nest helpen met het voeren van hun jongere broertjes en zusjes.

Na het uitvliegen zie je de jonge vogels vaak op een draad of tak zitten, bedelend om voedsel. Ze krijgen zelfs vliegend in de lucht nog voedsel aangereikt.

Hoewel de huiszwaluw meerdere broedsels per jaar heeft gaat het zo slecht met deze vogel dat ze op de Rode Lijst staat (met uitsterven bedreigde vogelsoorten).

Bedreigingen tijdens de trek zijn slechts één oorzaak. Huisvestingsproblemen in het broedseizoen door te weinig geschikt bouw materiaal, te weinig geschikte nestplaatsen en het verwijderen van nesten wegens overlast zijn waarschijnlijk medeoorzaken van de achteruitgang van deze soort.

Ook in onze gemeente is de achteruitgang van de huiszwaluw schrikbarend. Afgelopen jaar vonden we slechts enkele nesten in Moergestel. Met onze toren hopen we deze vogel in onze omgeving te behouden.

Delichon urbica

Geïnteresseerd in de voortgang van dit project? Kom gerust eens een kijkje nemen aan de Kievitsblekweg. Om mee te helpen of voor de gezelligheid. Om te weten of we er zijn kun je contact opnemen met Gerard (06 24198030) of Hannie (06-45035464)

Meer informatie over de gierzwaluw en/of onze werkgroep vindt u op onderstaande sites. Op de site van vogelwerkgroep Midden-Brabant vindt u ook foto's van dit project.

www.vwgmiddenbrabant.nl
www.vwgmiddenbrabant.nl/Gierzwaluw/Zwaluwtil%20a/Zwalutil%20a/index.html (foto's)
www.gierzwaluwbescherming.nl
www.zwaluwen.info
www.gierzwaluwkoloniekortehoefstraat.nl

Vrijwilligers

Voor de bouw, maar ook voor andere activiteiten, kunnen we altijd extra vrijwilligers gebruiken. Doordat onze activiteiten zo gevarieerd zijn, zijn er voor iedereen mogelijkheden om mee te doen. Voor ieder talent hebben wij een uitdaging.

Het perfectioneren van ons cameraproject of liever op de ladder en de handen daadwerkelijk uit de mouwen steken? Lekker buiten op mooie zomeravonden inventariseren of liever binnen de resultaten uitwerken? Bewoners informeren over de gierzwaluw of liever informatie verzamelen? Of nog beter: buitenlandse artikelen vertalen? Eén uurtje per jaar of één uurtje per week?

Bent u geïnteresseerd neem dan contact met ons op via gierzwaluwoisterwijk@gmail.com of telefonisch met Hannie Nilsen (06-450 35 464) of Gerard van der Kaa (06-241 98 030)

Dit project wordt gerealiseerd door vrijwilligers van vogelwerkgroep IVN Oisterwijk en vogelwerkgroep Midden-Brabant, met medewerking van de gemeente Oisterwijk en Waterschap De Dommel en met financiële steun van Brabants Landschap, Vogelbescherming Nederland (IJsvogelfonds), Nationale Postcode Loterij, Jan Mensinkstichting, Prins Bernard Cultuurfonds en Gierzwaluwbescherming Nederland. Hulp in natura ontvingen we van houthandel van Dal, Vivara natuurbeschermingsproducten, Bexx Tuinmachines en verhuisbedrijf de Bresser.

